TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2008. gada 22. decembrī *

Lieta C-333/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Cour administrative d'appel de Lyon* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 12. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 17. jūlijā, tiesvedībā

Société Régie Networks

pret

Direction de contrôle fiscal Rhône-Alpes Bourgogne.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*] (referents), K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*], P. Kūris [*P. Kūris*], E. Juhāss [*E. Juhász*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un P. Linda [*P. Lindh*],

* Tiesvedības valoda — franču.

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 30. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— sabiedrības *Régie Networks* vārdā — B. Dženeste [*B. Geneste*] un K. Medina [*C. Medina*], advokāti,

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un B. Mesmers [*B. Messmer*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — Ž. P. Kepenns [*J.-P. Keppenne*] un B. Martenčuks [*B. Martenczuk*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 26. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz to, vai ir spēkā Eiropas Kopienu Komisijas 1997. gada 10. novembra lēmums necelt iebildumus par grozījumiem atbalsta shēmā vietējām radio stacijām (valsts atbalsts Nr. N 679/97 — Francija) (turpmāk tekstā — apstrīdētais lēmums), par kuru īss paziņojums tika publicēts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* (OV 1999, C 120, 2. lpp.).

2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar prasību, ko cēlusi Francijā dibināta sabiedrība *Régie Networks* (turpmāk tekstā — "*Régie Networks*"), lai panāktu, ka tiek atmaksāta summa, ko tā samaksājusi kā nodevai pielīdzināmu maksājumu par reklāmu radio un televīzijā 2001. gadā.

Atbilstošās tiesību normas

3 1986. gada 30. septembra Likuma Nr. 86-1067 par saziņas brīvību (1986. gada 1. oktobra *JORF*, 11755. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 1989. gada 17. janvāra Likuma Nr. 89-25 (1989. gada 18. janvāra *JORF*, 728. lpp.) 25. pantu un 1990. gada 29. decembra Likuma Nr. 90-1170 (1990. gada 30. decembra *JORF*, 16439. lpp.) 27. pantu, 80. pantā ir noteikts:

“Radio raidorganizācijām, kuru komerciālie ieņēmumi no reklāmraidījumiem vai sponsorētiem raidījumiem nepārsniedz 20 % no to kopējā apgrozījuma, tiek piešķirts atbalsts atbilstoši valsts Padomes dekrētā noteiktajai kārtībai.

Šī atbalsta finansēšanai tiek ieviests maksājums par ieņēmumiem no radio un televīzijā pārraidītās reklāmas.

Nosakot šī panta pirmajā daļā minēto kopējā apgrozījuma robežu, netiek ņemta vērā atlīdzība, ko radio raidorganizācijas saņem par raidījumiem, kuri veltīti kolektīvu vai sabiedrībai nozīmīgu pasākumu atbalstam.”

4 Saskaņā ar 1997. gada 29. decembra Dekrēta Nr. 97-1263 par nodevai pielīdzināma maksājuma noteikšanu par labu radio atbalsta fondam (1997. gada 30. decembra *JORF*, 19194. lpp.) 1. pantu:

“Lai finansētu fondu, kas izveidots licencētu radio raidorganizāciju atbalstam, kuru komerciālie ieņēmumi no reklāmraidījumiem un sponsorētiem raidījumiem nepārsniedz 20 % no to kopējā apgrozījuma, ar 1998. gada 1. janvāri uz pieciem gadiem tiek ieviests nodevai pielīdzināms maksājums par radio un televīzijā pārraidītu reklāmu [(turpmāk tekstā — “reklāmas aģentūru nodeva”)].

Šīs nodevas mērķis ir radio darbības atbalstīšana."

5 Šī dekrēta 2. pantā ir noteikts:

"Nodeva tiek aprēķināta, pamatojoties uz summām, ko reklāmdevēji maksā par reklāmas pārraidīšanu Francijas teritorijā, no tā atskaitot atlīdzības summu aģentūrai un pievienotās vērtības nodokli.

Nodevas maksātāji ir personas, kas pārdod šos reklāmraidījumus.

Nodevas apmēru atkarībā no aģentūras — nodevas maksātāja — ieņēmumiem ceturksnī nosaka par budžetu un sakariem atbildīgie ministri, pieņemot kopīgu dekrētu, ņemot vērā šādas maksimālās robežas:

[..]."

6 No minētā dekrēta 3. panta izriet, ka neto ieņēmumi, kas gūti no reklāmas aģentūru nodevas, tiek pārskaitīti Radio atbalsta fondam (turpmāk tekstā — "RAF"), kuram Nacionālā audiovizuālā institūta grāmatvedībā ir izveidots īpašs konts.

7 Tā paša dekrēta 4. pantā ir paredzēts, ka šo nodevu, kas jāieskaita RAF kontā, atbilstoši tiesību normām un ievērojot garantijas un sankcijas, kuras ir spēkā attiecībā uz pievienotās vērtības nodokli, aprēķina, nosaka un iekasē Vispārējā nodokļu pārvalde.

8 Dekrēta Nr. 97-1263 7.–20. pantā ir paredzētas tiesību normas par atbalstu, ko Nacionālais audiovizuālais institūts piešķir no RAF pārskaitītajiem neto ieņēmumiem, kuri gūti no reklāmas aģentūru nodevas.

9 Tiesības saņemt šo atbalstu ir šī dekrēta 1. pantā paredzētām licencētām radio raidorganizācijām (turpmāk tekstā — "vietējās radio stacijas").

10 Saskaņā ar minētā dekrēta 7. pantu atbalstu pieejamo līdzekļu ietvaros piešķir komisija, kuras sastāvu un darbību nosaka šis 7. pants, kā arī šī paša dekrēta 8.–11. pants (turpmāk tekstā — "RAF komisija").

11 Dekrētā Nr. 97-1263 paredzēti trīs atbalsta veidi (turpmāk tekstā — "radio atbalsts").

12 Vispirms runa ir par subsīdiju darbības uzsākšanai, kuras piešķiršanas nosacījumi ir paredzēti šī dekrēta 12. un 13. pantā. Šī subsīdija, kuras apmērs nepārsniedz FRF 100 000, tiek piešķirta vietējām radio stacijām, kas no jauna licencētas, pamatojoties uz to iesniegtajiem dokumentiem.

13 Pēc tam runa ir par atbalstu aprīkojumam, kura piešķiršanas kārtība ir paredzēta minētā dekrēta 14. pantā. Šis atbalsts, kas tiek piešķirts vietējām radio stacijām, ņemot vērā to iesniegtos dokumentus, var tikt piešķirts ne ātrāk kā piecus gadus pēc subsīdijas darbības uzsākšanai piešķiršanas, un tas var tikt piešķirts tikai vienu reizi piecos gados. Tā apmērs nedrīkst pārsniegt 50 % no attiecīgā ieguldījuma summas un tā apmērs nepārsniedz FRF 100 000.

14 Visbeidzot, runa ir par ikgadējo subsīdiju darbībai, kuras piešķiršanas nosacījumi ir noteikti šī paša dekrēta 16. un 17. pantā.

15 Saskaņā ar Dekrēta Nr. 97-1263 17. panta pirmo daļu:

"Darbībai paredzētās subsīdijas summa tiek noteikta, pamatojoties uz [RAF] komisijas izstrādātu tarifu tabulu, ņemot vērā attiecīgās radiostacijas normālā darbības režīmā gūtos ieņēmumus pirms reklāmas pārdošanas izmaksu atskaitījuma. Tā tiek publiski paziņota."

16 Šī paša panta otrajā daļā ir paredzēts, ka šo summu var palielināt par 60 % atkarībā no centieniem dažādot saimnieciskos resursus, kas tieši saistīti ar raidīšanas darbību, attiecīgās raidorganizācijas personāla profesionālās kvalifikācijas celšanas pasākumiem, pasākumiem izglītības un kultūras jomā, dalībai kopīgos pasākumos programmu jomā, kā arī tās centieniem kaimiņu reģionu sociālās komunikācijas un integrācijas jomā.

17 Radio atbalsta shēma, kas izveidota ar Dekrētu Nr. 97-1263, kurš ir piemērojams pamata lietā, aizstāja tās, kas no 1983. gada 1. janvāra ieviestas ar dažādiem agrākiem dekrētiem, sākumā uz diviem gadiem un pēc tam uz piecu gadu laika posmiem.

18 Radio atbalsta shēma, kas paredzēta Vispārējā nodokļu kodeksa 302.a KD pantā, kas ieviests ar 2002. gada 30. decembra Likuma Nr. 2002-1575 par 2003. gada budžetu (2002. gada 31. decembra *JORF*, 22025. lpp.) 47. pantu, aizstāja to, kura no 2003. gada 1. janvāra uz nenoteiktu laika posmu tika ieviesta ar Dekrētu Nr. 97-1263.

19 Šī jaunā shēma no 2003. gada 1. jūlija tika grozīta ar 2003. gada 1. augusta Likuma Nr. 2003-709 par mecenātismu, biedrībām un fondiem (2003. gada 2. augusta *JORF*, 13277. lpp.) 22. pantu.

20 Saskaņā ar Vispārējā nodokļu kodeksa, kas grozīts ar šo likumu, 302.a KD panta 2. punktu:

“Nodeva tiek aprēķināta no summām, ko reklāmdevēji maksā reklāmas aģentūrām par reklāmas pārraidīšanu Francijas teritorijā, no tās atskaitot atlīdzības summu aģentūrai un pievienotās vērtības nodokli.

[..]”

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

Komisijas lēmumi par secīgām radio atbalsta shēmām

21 Ar 1990. gada 1. marta lēmumu par atbalsta pasākumu Nr. N 19/90 Komisija informēja Francijas iestādes, ka tā nav paredzējusi celt iebildumus par radio atbalsta shēmas ieviešanu, par ko šīs iestādes tai bija paziņojušas saskaņā ar EEK līguma 93. panta 3. punktu (jaunajā redakcijā — EK līguma 93. panta 3. punkts, kas pēc tam kļuva par EKL 88. panta 3. punktu).

22 Tāda pati būtība bija Komisijas 1992. gada 16. septembra lēmumam par atbalsta pasākumu Nr. N 359/92, kas attiecās uz dekrēta projektu, ar kuru groza radio atbalsta shēmu, attiecībā uz ko tā iepriekš bija pieņēmusi lēmumu un par ko Francijas iestādes tai bija paziņojušas saskaņā ar EEK līguma 93. panta 3. punktu.

23 Šajā otrajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka, īpaši ņemot vērā šo atbalstu saņēmēju pazīmes (mazas stacijas, kuru klausītāji ir reģiona iedzīvotāji), nešķiet, ka konkurence un tirdzniecība Kopienā būtu ietekmēta tādā veidā, kas būtu pretēji kopējām interesēm, un ka līdz ar to atkāpe no atbalsta aizlieguma varētu būt pamatota, ņemot vērā, ka šādas shēmas mērķi, kas saistīti ar vispārējām interesēm, ir nemainīgi.

24 Ar apstrīdēto lēmumu Komisija arī informēja Francijas iestādes, ka tā nav paredzējusi celt iebildumus par dekrēta projektu grozīt iepriekš apstiprināto radio atbalsta shēmu,

par ko šīs iestādes tai bija paziņojušas saskaņā ar EK līguma 93. panta 3. punktu, kurš pēc tam kļuva par Dekrētu Nr. 97-1263.

25 Šajā lēmumā Komisija norādīja, ka, ņemot vērā, ka ar attiecīgajiem atbalstiem saistītie budžeta līdzekļi netika palielināti un ka šo atbalstu saņēmēji bija vietējās radio stacijas, nešķiet, ka tirdzniecība Kopienā būtu ietekmēta tādā veidā, kas būtu pretrunā kopējām interesēm, un ka līdz ar to atkāpe no atbalsta aizlieguma varētu būt pamatota, ņemot vērā, ka šādas shēmas mērķi, kas saistīti ar vispārējām interesēm, ir nemainīgi.

26 Visbeidzot, ar 2003. gada 28. jūlija lēmumu par atbalsta pasākumu Nr. NN 42/03 (ex 725/02) Komisija necēla iebildumus par likuma projektu grozīt radio atbalsta shēmu, kuras noteikumi iepriekš bija apstiprināti ar trim iepriekš minētajiem lēmumiem, par ko Francijas iestādes tai bija paziņojušas saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu. Šī grozītā shēma turpmāk ir Vispārējā nodokļu kodeksa, kas grozīts ar Likumu Nr. 2003 709, 302.a KD panta 2. punkta priekšmets.

27 Šajā pēdējā lēmumā Komisija norādīja, ka reklāmas aģentūru nodevu, no kura tiek finansēta attiecīgā atbalsta shēma, maksā reklāmas aģentūras, nevis individuālie reklāmdevēji, kuru rēķinos tas turklāt nav norādīts.

28 Tā arī konstatēja, ka šī nodeva tiek iekasēta tikai no Francijas teritorijā reģistrētām reklāmas aģentūrām un ka tādējādi nekāds slogs netiek radīts reklāmas izplatīšanai Francijas teritorijā no ārzemēm.

29 Turklāt Komisija ņēma vērā, ka — tieši otrādi — Francijas teritorijā reģistrētas reklāmas aģentūras, kas raida tikai ārzemēs, maksā minēto nodevu, kas tādējādi ir saskaņā ar Kopienas tiesību normām, kas reglamentē nodevai pielīdzināmus maksājumus, no kuriem paredzēts finansēt atbalsta shēmu.

30 Turklāt Komisija īpaši uzskatīja, ka, ņemot vērā, ka attiecīgās atbalsta shēmas adresātes ir nekomerciāla rakstura vietējās radio stacijas, šī shēma ir pamatota ar vispārējām interesēm, aizsargājot plašsaziņas līdzekļu daudzveidību vietējā mērogā, un ka no tā izrietošā ietekme uz tirdzniecību Kopienā ir ļoti neliela.

31 Līdz ar to Komisija uzskatīja, ka minētā shēma, kas atvieglo sabiedrisko raidītāju attīstību un neietekmē tirdzniecību Kopienā tādā veidā, kas būtu pretrunā kopējām interesēm, ir atbalsts, kas ir saderīgs ar kopējo tirgu saskaņā ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

Prāvas rašanās fakti

32 Prāvas rašanās fakti, kas izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, īsumā ir šādi.

33 *Régie Networks*, aģentūra, kas pārdod reklāmas laiku *NRJ GROUP* reģionālajās frekvencēs, par 2001. gadu kā nodevu par reklāmu samaksāja EUR 152 524.

34 Pēc tam tā vietējām nodokļu iestādēm pieprasīja tai atmaksāt šo summu. Tā kā *Régie Networks* sūdzība netieši tika noraidīta, jo šīs iestādes par tās sūdzību nelēma likumā noteiktajā termiņā, *Régie Networks* cēla prasību *Tribunal administratif de Lyon* [Lionas Administratīvā tiesa].

35 Ar 2006. gada 25. aprīļa spriedumu šī tiesa noraidīja *Régie Networks* prasību. Līdz ar to *Régie Networks* iesniedza apelācijas sūdzību *Cour administrative d'appel de Lyon* [Lionas Administratīvā apelācijas tiesa].

36 Iesniedzējtiesā *Régie Networks* norādīja, pirmkārt, ka apstrīdētais lēmums nav spēkā nepietiekama pamatojuma dēļ.

37 Pirmkārt, šis lēmums nepamato, ka attiecīgā atbalsta shēma ietilpst vienā no EK līgumā paredzētajām izņēmumu kategorijām. Otrkārt, minētajā lēmumā Komisija nebija pārbaudījusi, vai šīs shēmas finansēšanas veids, proti, reklāmas aģentūru nodeva, ir saderīgs ar Līgumu, un nebija skaidri pamatojusi savu vērtējumu šajā sakarā, kaut arī no Tiesas judikatūras izrietot, ka šāda pārbaude ir obligāta atbalsta saderīguma novērtēšanai, *Régie Networks* šajā sakarā atsaucoties uz 2003. gada 21. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-261/01 un C-262/01 *van Calster* u.c. (*Recueil*, I-12249. lpp.).

38 Otrkārt, *Régie Networks* apgalvoja, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā. Reklāmas aģentūru nodeva nav saderīga ar kopējo tirgu tāda iemesla dēļ, ko Komisija turklāt ņēma vērā savā 2003. gada 28. jūlija lēmumā, kas ir minēts šī sprieduma 26.–31. punktā, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru importētās preces

un pakalpojumi ir jāatbrīvo no jebkādiem nodokļiem, kas paredzēti, lai finansētu atbalsta shēmu, kuras adresāti ir tikai valstī reģistrēti uzņēmumi.

39 Treškārt, *Régie Networks* norādīja, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta kļūda faktu vērtējumā, jo pretēji realitātei Komisija apgalvoja, ka ar attiecīgo atbalsta shēmu saistītie budžeta resursi nebija palielinājušies.

40 *Régie Networks* no tā secināja, ka tad, ja apstrīdētais lēmums Tiesai būtu jāatzīst par spēkā neesošu, atbalsta shēma, kuras ieviešana tika atļauta ar šo lēmumu, *ab initio* būtu prettiesiska, un ka šis prettiesiskums par prettiesisku padarītu tās finansējumu.

41 Iesniedzējtiesa uzskata, ka trīs *Régie Networks* norādītie pamati rada būtiskas grūtības, liekot apšaubīt apstrīdētā lēmuma spēkā esamību.

42 Šādos apstākļos *Cour d'appel administrative de Lyon* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"[Vai apstrīdētais lēmums ir spēkā], saistībā ar tā pamatojumu, saistībā ar novērtējumu, kas veikts saistībā ar laika posmam no 1998. līdz 2002. gadam ieviestās radio atbalsta shēmas finansējuma saderību ar Līgumu, un saistībā ar pamatojumu, kas balstīts uz attiecīgās atbalsta shēmas budžeta līdzekļu nepalielināšanu[?]"

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

43 Komisija uzskata, ka Tiesai nav jālemj par iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu par apstrīdētā lēmuma spēkā esamību, jo šim jautājumam nav nekāda sakara ar pamata prāvas priekšmetu, kas ir saistīts ar reklāmas aģentūru nodevas likumību.

44 Komisija uzskata, ka šī nodeva neietilpst Līguma normu par valsts atbalstiem piemērošanas jomā. Tā kā atbilstoši radio atbalsta shēmai izmaksāto subsīdiju summa nav saistīta ar ieņēmumiem no nodevas, no kura tās tiek finansētas, jo atbalsta summu noteikšanas kritērijiem nav nekāda sakara ar šīs nodevas ieņēmumu apmēru, tas neietilpst šajā shēmā. Komisija šajā sakarā atsaucas uz 40. punktu 2005. gada 27. oktobra spriedumā apvienotajās lietās no C-266/04 līdz 270/04, C-276/04 un no C-321/04 līdz C-325/04 *Distribution Casino France* u.c. (*Recueil*, I-9481. lpp.).

45 Šim iebildumam nevar piekrist.

46 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Kopienu tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas iesniegto lūgumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie un juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (šajā sakarā skat. 2007. gada 7. jūnija spriedumu apvienotajās lietās no C-222/05 līdz C-225/05 *van der Weerd* u.c., Krājums, I-4233. lpp., 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Tiesa var nolemt nepieņemt nolēmumu par prejudiciālu jautājumu saistībā ar Kopienu tiesību akta spēkā esamības novērtējumu, ja ir nepārprotami skaidrs, ka šim iesniedzējtiesas lūgtajam vērtējumam nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem vai priekšmetu (it īpaši skat. 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze* u.c, Krājums, I-289. lpp., 75. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Lai novērtētu šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, pietiek konstatēt, ka iepriekš nevar izslēgt, ka pastāv saistība starp prejudiciālo jautājumu par apstrīdētā lēmuma, kas pieņemts atbilstoši Līguma noteikumiem par valsts atbalstu, spēkā esamības novērtējumu un pamata prāvu, kuras priekšmets *Régie Networks* lūgums tai atmaksāt summas, kas samaksātas par 2001. gadu kā reklāmas aģentūru nodeva, kura izskatīšanai ir jānovērtē šīs nodevas likumība.

49 Vismaz nav acīmredzams, ka minētā nodeva nav daļa no radio atbalsta shēmas.

50 Šajā prejudiciālā jautājuma analīzes posmā pietiek norādīt, ka drīzāk, šķiet, ir tieši pretēji, jo attiecīgajos valsts tiesību aktos skaidri paredzēts, ka ieņēmumus no reklāmas aģentūru nodevas ir paredzēts ieskaitīt RAF, kas tiek izmantots minētā atbalsta finansēšanai.

51 Kaut arī šķiet, ka varētu apgalvot, ka šāda saikne pastāv starp minēto nodevu un atbalstiem, kuru finansēšanai tas tika ieviests, nevar izslēgt, ka iespējama apstrīdētā lēmuma spēkā neesamības konstatēšana varētu izrietēt no šīs nodevas prettiesiskuma, kas varētu radīt pienākumu atmaksāt summas, kuras samaksātas kā šī nodeva.

52 Šajos apstākļos vēl jo vairāk nešķiet, ka lūgtajam apstrīdētā lēmuma spēkā esamības novērtējumam nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktisko situāciju vai priekšmetu.

53 Komisija apstrīd prejudiciālā jautājuma pieņemamību arī tāpēc, ka ne no iespējamā sprieduma prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, ar kuru apstrīdētais lēmums ir atzīts par spēkā neesošu, obligāti neizriet, ka attiecīgā nodeva ir prettiesiska un tā būtu jāatmaksā.

54 Komisija, ņemot vērā tās ekskluzīvo kompetenci lemt par atbalsta saderīgumu, uzskata, ka nodevu, no kuras tiek finansēts Komisijas atļauts atbalsts, valsts tiesai vajadzētu likt atmaksāt tikai tad, ja konstatētā spēkā neesamība ir tāda, ka pat ar jaunu lēmumu šis atbalsts būtu jāatzīst par nesaderīgu ar kopējo tirgu.

55 Arī šis iebildums ir jānoraida.

56 Ir skaidrs, ka, kaut arī pēc iespējama sprieduma prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā, ar kuru apstrīdētais lēmums tiek atzīts par spēkā neesošu, Komisija pieņemtu jaunu lēmumu, tā rezultāts ne vienmēr būs tāds, ka reklāmas aģentūru nodeva būtu jāuzskata par prettiesisku, jo šis jaunais lēmums atkal varētu būt labvēlīgs.

57 Tomēr no šī viena apstākļa neizriet, ka lūgtajam apstrīdētā lēmuma spēkā esamības vērtējumam acīmredzami nebūtu nekāda sakara ar pamata prāvas priekšmetu un ka līdz ar to valsts tiesas veikto vērtējumu par prejudiciāla nolēmuma atbilstību un vajadzību Tiesa varētu apšaubīt.

58 Tieši pretēji, ja izrādītos, ka apstrīdētais lēmums faktiski ir jāatzīst par spēkā neesošu, Tiesas atbilde šajā sakarā katrā ziņā varētu būt noderīga un nozīmīga pamata prāvas atrisināšanai, jo tā liktu Komisijai atkārtoti pārbaudīt atbalsta shēmu, kas tiek aplūkota pamata prāvā.

59 Turklāt galvenokārt tāpēc, ka daži *Régie Networks* iebildumi attiecas uz šīs shēmas aspektiem, ko Komisija vēl nav pārbaudījusi un kas to padarītu par nesaderīgu ar kopējo tirgu, nevar izslēgt, ka pēc šīs atkārtotas pārbaudes Komisija izdara secinājumu, ka minētā shēma faktiski ir jāatzīst par nesaderīgu ar kopējo tirgu, kas, kā tas tika norādīts jau šī sprieduma 51. punktā, var reklāmas aģentūru nodevu padarīt par prettiesisku un līdz ar to radīt pienākumu atmaksāt summas, kuras samaksātas kā šī nodeva.

60 Līdz ar to atbilstības pieņēmumu, kas piemīt lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus, neatspēko Komisijas izvirzītie argumenti (pēc analoģijas skat. īpaši iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *van der Weerd* u.c., 22. un 23. punkts).

61 No tā izriet, ka prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

Par apstrīdētā lēmuma spēkā esamību, ņemot vērā pienākumu norādīt pamatojumu

62 Uzdodot savu jautājumu, tiktāl, ciktāl tas attiecas uz apstrīdētā lēmuma spēkā esamību saistībā ar tā pamatojumu, iesniedzējtiesa jautā Tiesai, vai šis lēmums ir jāuzskata par spēkā neesošu nepietiekama pamatojuma dēļ, jo, pirmkārt, tajā neesot pamatots, ka attiecīgā atbalsta shēma ietilpst vienā no EK līguma 92. panta 3. punktā paredzētajām izņēmumu kategorijām, un, otrkārt, šajā lēmumā Komisija neesot pārbaudījusi, vai šīs atbalsta shēmas finansēšanas veids, proti, reklāmas aģentūru nodeva ir saderīga ar Līgumu, un neesot skaidri pamatojusi savu vērtējumu šajā sakarā.

63 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamatojumam, kas prasīts EK līguma 190. pantā (jaunajā redakcijā — EKL 253. pants), ir jāatbilst attiecīgā tiesību akta būtībai un tajā skaidri un neapšaubāmi ir jābūt norādītai tās iestādes argumentācijai, kas pieņēmusi attiecīgo tiesību aktu, lai ieinteresētās personas varētu iepazīties ar pieņemtā tiesību akta pamatojumu un attiecīgā tiesa varētu īstenot attiecīgo kontroli. Prasība norādīt

pamatojumu ir izvērtējama atkarībā no attiecīgās lietas apstākļiem, it īpaši attiecīgā tiesību akta satura, izvirzīto pamatu būtības, kā arī intereses saņemt izskaidrojumu, kāda ir tiesību akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu aplūkoti visi atbilstošie faktiskie un tiesību apstākļi, jo tiesību akta pamatojuma atbilstība Līguma 190. pantā noteiktajām prasībām ir jāvērtē ne tikai atkarībā no tā formulējuma, bet arī konteksta, kā arī visu tiesību normu kopuma, kas regulē attiecīgo jomu (it īpaši skat. 2008. gada 15. aprīļa spriedumu lietā C-390/06 *Nuova Agricast*, Krājums, I-2577. lpp., 79. punkts, un 2008. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-341/06 P un C-342/06 P *Chronopost* un *La Poste*/*UFEX* u.c., Krājums, I-4777. lpp., 88. punkts un tajā minētā judikatūra).

64 Pirmkārt, runājot par attiecīga akta raksturu, apstrīdētais lēmums tika pieņemts EK līguma 93. panta 3. punktā paredzētās atbalsta pārbaudes iepriekšējas izskatīšanas stadijas beigās, kuras vienīgais mērķis ir ļaut Komisijai formulēt savu pirmo nostāju par attiecīgā atbalsta daļēju vai pilnīgu saderību, neuzsākot minētā panta 2. punktā paredzēto formālo pārbaudes procedūru, kuras mērķis ir ļaut Komisijai iegūt pilnīgu informāciju par šo atbalstu (šajā sakarā skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Nuova Agricast*, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Šādā lēmumā, kas ir pieņemts īsā termiņā, tikai ir jāizklāsta iemesli, kuru dēļ Komisija uzskata, ka tai nav būtisku grūtību novērtēt attiecīgā atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu (1993. gada 15. jūnija spriedums lietā C-225/91 *Matra*/Komisija, *Recueil*, I-3203. lpp., 48. punkts).

66 Otrkārt, runājot par apstrīdētā lēmuma kontekstu, kā izriet no šī sprieduma 21.–23. punkta, tas tika pieņemts pēc diviem citiem labvēlīgiem lēmumiem, kas attiecas uz iepriekšējām radio atbalsta shēmām, kas ir gandrīz identiskas tai, uz kuru attiecas

apstrīdētais lēmums un par ko Francijas iestādes iepriekš bija paziņojušas Komisijai. Apstrīdētajā lēmumā turklāt ir tieša norāde uz pārbaudi un to, ka Komisija bija akceptējusi atbalsta shēmu, kas pastāvēja pirms tās, uz kuru attiecas šis lēmums, un ko ar šo lēmumu bija paredzēts aizstāt.

67 Šis apstāklis pamatoja arī to, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums ir īss.

68 Ņemot vērā šos precizējumus, ir jāpārbauda konkrētie iebildumi, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu un kas ir vērsti pret šo lēmumu.

69 Minētais lēmums ir pamatots ar apsvērumu, saskaņā ar kuru, "ņemot vērā, ka attiecīgie budžeta resursi nav palielinājušies un ka šo atbalstu saņēmēji ir vietējās radio stacijas, nešķiet, ka tirdzniecība Kopienā būtu ietekmēta tādā veidā, kas būtu pretrunā kopējām interesēm, un [..] līdz ar to atkāpe no atbalsta aizlieguma varētu būt pamatota, ņemot vērā, ka šādas shēmas mērķi, kas saistīti ar vispārējām interesēm, ir nemainīgi".

70 Kaut arī šis pamatojums, protams, ir īss, tajā tomēr skaidri un neapšaubāmi ir norādīti iemesli, kuru dēļ Komisija uzskatīja, ka tai nav būtisku grūtību novērtēt attiecīgās atbalsta shēmas saderīgumu ar kopējo tirgu. No tā izriet, ka Komisija šo secinājumu ir pamatojusi galvenokārt ar to, ka nešķiet, ka tirdzniecību Kopienā tā ietekmētu tādā veidā, kas ir pretrunā kopējām interesēm.

71 Ņemot vērā šī sprieduma 63.–65. punktā minēto judikatūru, šāds pamatojums, ņemot vērā akta, kurā tas ir iekļauts, raksturu un saturu, ir jāuzskata par pietiekamu, ņemot vērā Līguma 190. pantā paredzēto prasību norādīt pamatojumu, jo jautājums par šī pamatojuma pamatotību nav saistīts ar šo prasību.

72 Kaut arī būtu bijis vēlams, ka apstrīdētā lēmuma pamatojumā Komisija būtu skaidri norādījusi vienu no EK līguma 92. panta 3. punktā uzskaitītajām atkāpes kategorijām, kas bija paredzēta šajā gadījumā, un turklāt būtu raksturojusi nodevu, no kuras finansē radio atbalsta shēmu, kā tā jau starp citu to bija darījusi savā vēlāk pieņemtajā 2003. gada 23. jūlija lēmumā par šīs shēmas grozījumiem, apstrīdēto lēmumu nevar atzīt par neatbilstošu saskaņā ar EKL 190. pantu tāpēc, ka nepastāv šāds īpašs pamatojums šajos jautājumos.

73 Īpaši attiecībā uz iebildumu, ka apstrīdētā lēmuma pamatojumā nav norādīta EK līguma 92. panta 3. punktā paredzētā atkāpes kategorija, kas attiecas uz attiecīgo atbalsta shēmu, no apgalvojumiem, ka "šo atbalstu saņēmēji ir vietējās radio stacijas" un ka "nešķiet, ka tirdzniecība Kopienā būtu ietekmēta tādā veidā, kas būtu pretrunā kopējām interesēm," netieši izriet, ka atkāpes kategorija bija tā, kas paredzēta EK līguma 92. panta 3. punkta c) apakšpunktā, proti, tā, kas attiecas uz atbalstu, kura mērķis ir atvieglot atsevišķu darbību attīstību, šajā gadījumā, kā Komisija to turklāt ir paskaidrojusi savā 2003. gada 23. jūlija lēmumā, sabiedrisko raidītāju darbību.

74 Visbeidzot, runājot par to, ka apstrīdētājā lēmumā nebija norādīts skaidrs pamatojums saistībā ar attiecīgās shēmas finansēšanas veida, proti, reklāmas aģentūru nodevas saderību ar Līgumu, apgalvojumam par Līguma 190. panta pārkāpumu katrā ziņā nevar piekrist, jo Komisija uzskata, ka šis jautājums nebija jāizskata, jo šī nodeva nav attiecīgās atbalsta shēmas daļa.

75 Šī apgalvojuma pamatojums nevar tikt vērtēts, izskatot iebildumu par pienākumu norādīt pamatojumu. Šis vērtējums līdz ar to tiks veikts vēlāk, atbildot uz to prejudiciālā jautājuma daļu, kas attiecas uz apgalvojumu par kļūdu tiesību piemērošanā, jo apstrīdētajā lēmumā netika konstatēts, ka reklāmas aģentūru nodeva nav saderīga ar kopējo tirgu.

76 No tā ir jāsecina, ka saistībā ar pienākumu norādīt pamatojumu, izskatot uzdoto jautājumu, netika atklāti apstākļi, kas varētu ietekmēt apstrīdētā lēmuma spēkā esamību.

Par kļūdu faktu vērtējumā saistībā ar radio atbalsta shēmai piešķirto budžeta līdzekļu izmaiņām

77 Uzdodot savu jautājumu, tiktāl, ciktāl tas attiecas uz apstrīdētā lēmuma spēkā esamību saistībā ar pamatojumu, kas balstīts uz attiecīgās atbalsta shēmas finansēšanai piešķirto budžeta līdzekļu nepalielināšanu, iesniedzējtiesa jautā Tiesai, vai minētais lēmums ir jāuzskata par spēkā neesošu, ja tā pamatojumā, kurā ir noteikts, ka ar attiecīgo atbalstu saistītie budžeta līdzekļi nav palielinājušies, ir pieļauta faktiska kļūda, jo minētie līdzekļi tomēr ir palielinājušies.

78 No judikatūras izriet, ka, piemērojot EK līguma 92. panta 3. punktu, Komisijai ir plaša rīcības brīvība, kuras īstenošana ir saistīta ar komplicēta ekonomiska un sociāla vērtējuma veikšanu Kopienu kontekstā. Šajā sakarā pārbaudes tiesā ietvaros, kas tiek veikta attiecībā uz šīs rīcības brīvības īstenošanu, tiek pārbaudīts tikai tas, vai ir ievērotas procesuālās normas un normas par pamatojumu, kā arī tas, vai vērā ņemtie fakti ir pareizi un vai nav pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, acīmredzama kļūda faktu

vērtējumā, kā arī vai nav notikusi pilnvaru ļaunprātīga izmantošana (skat. it īpaši 2008. gada 11. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-75/05 P un C-80/05 P Vācija u.c./*Kronofrance*, Krājums, I-6619. lpp., 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

79 Jānorāda, ka šajā gadījumā Komisijas apgalvojums, ka ar attiecīgo atbalstu saistītie budžeta līdzekļi nav palielinājušies, brīdī, kad tas tika izteikts, bija radio atbalsta shēmas nākotnē sagaidāmo seku vērtējums īpaši saistībā ar reklāmas aģentūru nodevas ieņēmumiem, ko paredzēts ieskaitīt RAF, lai finansētu šo atbalstu.

80 Nav nozīmes tam, ka vēlāk izrādījās, ka minētajam fondam piešķirtie līdzekļi zināmā mērā palielinājās.

81 Lēmuma valsts atbalsta jomā, piemēram, apstrīdētā atbalsta likumība, it īpaši ja runa ir par lēmumu necelt iebildumus pret atbalsta shēmu, kas pieņemta EK līguma 93. panta 3. punktā paredzētās pārbaudes iepriekšējas izskatīšanas stadijas beigās, ir jāvērtē, pamatojoties uz informāciju, kāda bija Komisijas rīcībā lēmuma pieņemšanas brīdī (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Nuova Agricast*, 54. un 55. punkts).

82 Tā kā apstrīdētajā lēmumā Komisijai bija jāvērtē atbalsta shēmas sekas nākotnē, kaut arī šīs sekas nebija iespējams precīzi paredzēt, šo lēmumu tajā veiktā vērtējuma dēļ, saskaņā ar kuru ar attiecīgo atbalstu saistītie budžeta līdzekļi nebija palielinājušies, varētu atzīt par neatbilstošu tikai tad, ja šis vērtējums būtu acīmredzami nepareizs, ņemot vērā informāciju, kas bija Komisijas rīcībā minētā lēmuma pieņemšanas brīdī.

83 Kaut arī, runājot par reklāmu televīzijā, dekrēta projekta, kas kļuva par Dekrētu Nr. 97-1263, 2. pantā patiešām bija paredzēta to robežu palielināšanās, kurās varēja noteikt nodevas apmērus, ir jāsecina, ka laikā, kad tai tika paziņots par attiecīgo atbalsta shēmu, šie nodevas apmēri vēl bija jāpieņem atbilstoši minētā projekta 2. panta trešajai daļai.

84 Turklāt ir skaidrs, ka šajā laikā arī reklāmas ieņēmumu lielums, kas veido reklāmas aģentūru nodevas bāzi, vēl nebija zināms un tādējādi to varēja tikai paredzēt.

85 Ņemot vērā šādu mainīgu lielumu esamību, kas veido daudzus apšaubāmus elementus, kuri Komisijai ir jānovērtē, īpaši ņemot vērā vērtējuma elementus, kas bija paredzēti paziņojumā par attiecīgo atbalsta shēmu, un attiecīgā gadījumā valsts iestāžu paziņoto informāciju, Tiesa nevar konstatēt acīmredzamu kļūdu attiecīgo elementu vērtējumā.

86 No tā ir jāsecina, ka, runājot par norādīto kļūdu faktu vērtējumā, uzdotā jautājuma izskatīšanā nav atklājušies apstākļi, kas varētu ietekmēt apstrīdētā lēmuma spēkā esamību.

Par kļūdu tiesību piemērošanā saistībā ar reklāmas aģentūru nodevas saderīgumu ar Līgumu

87 Uzdodot savu jautājumu, tiktāl, ciktāl tas attiecas uz apstrīdētā lēmuma spēkā esamību saistībā ar vērtējumu par laika posmam no 1998. līdz 2002. gadam ieviestās radio atbalsta shēmas finansējuma saderīgumu ar Līgumu, iesniedzējtiesa jautā Tiesai, vai minētais lēmums būtu jāatzīst par spēkā neesošu tāpēc, ka reklāmas aģentūru nodeva

nav saderīga ar kopējo tirgu, jo tā tiek iekasēta arī par reklāmu radio un televīzijā, kas Francijā pārraidīta no ārzemēm, kaut arī no šīs nodevas ieņēmumiem tiek finansēta atbalsta shēma, kuru var piemērot tikai Francijā reģistrētām vietējām radio stacijām.

88 Kaut arī, kā ir atgādināts šī sprieduma 78. punktā, Komisijai, piemērojot EK līguma 92. panta 3. punktu, ir plaša rīcības brīvība, uz šo brīvību tomēr attiecas zināmi ierobežojumi, kuru ievērošana Kopienu tiesai ir jāpārbauda.

89 Tādējādi Tiesa ir atzinusi, ka atbalsta finansēšanas veids visu atbalsta shēmu, uz kuru šis finansējuma veids attiecas, var padarīt par nesaderīgu ar kopējo tirgu. Līdz ar to atbalsts nav skatāms atsevišķi no tā finansēšanas veida sekām. Gluži pretēji — Komisijai, izskatot atbalsta pasākumu, noteikti ir jāņem vērā arī atbalsta finansēšanas veids, ja tas veido neatņemamu atbalsta pasākuma daļu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *van Calster* u.c., 49. punkts, kā arī 2004. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-345/02 *Pearle* u.c., Krājums, I-7139. lpp., 29. punkts).

90 Šādā gadījumā EK līguma 93. panta 3. punktā paredzētajā paziņojumā par atbalsta pasākumu ir jānorāda arī tā finansēšanas veids, lai Komisija varētu veikt savu pārbaudi, pamatojoties uz pilnīgu informāciju. Pretējā gadījumā nevar izslēgt, ka par saderīgu ar kopējo tirgu tiks atzīts atbalsta pasākums, kas tāds nevarētu būt, ja Komisijai būtu bijis zināms tā finansēšanas veids (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *van Calster* u.c., 50. punkts).

91 Mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanas laikā Komisija tomēr apgalvoja, ka ir jāievēro princips, ka nodeva, no kuras tiek finansēts atbalsta pasākums, dalībvalstij ir jāpaziņo un līdz ar to Komisijai jāpārbauda tikai tad, ja saskaņā ar pirmo vērtējumu, kas ir jāveic attiecīgajai dalībvalstij, pastāv konkurences attiecības starp šīs nodevas maksātāju un attiecīgā atbalsta saņēmējiem. Nepastāvot šādām konkurences attiecībām, nepastāv nekādas Kopienas intereses tajā, lai dalībvalsts paziņotu un Komisija pārbaudītu nodevu, no kuras tiek finansēts atbalsta pasākums.

92 Šis arguments ir jānoraida.

93 Kaut arī tas, vai starp nodevas parādniekiem un atbalsta, kura finansēšanai šī nodeva tiek izmantota, saņēmējiem pastāv konkurences attiecības, noteikti var būt nozīmīgs jautājums pārbaudē pēc būtības, ko Komisija veikusi saistībā ar atbalsta pasākuma saderīgumu ar kopējo tirgu, to tomēr nevar izmantot par papildu kritēriju, nosakot pienākuma paziņot atbalsta pasākumu apmēru, kā tas paredzēts EK līguma 93. panta 3. punktā.

94 Pastāvot nodevai, kas veido tādu atbalsta shēmas finansējuma veidu, kāds tiek aplūkots pamata prāvā, pastāv skaidra Kopienas interese tajā, lai dalībvalsts paziņotu par šo shēmu, kā arī par finansējuma veidu, kas ir tā daļa, lai Komisijas rīcībā būtu visa informācija, kas vajadzīga, lai novērtētu šī pasākuma saderīgumu ar kopējo tirgu, kas ietilpst tās ekskluzīvajās pilnvarās, kuras tiek īstenotas Kopienu tiesas uzraudzībā (šajā sakarā skat. it īpaši 2007. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-119/05 *Lucchini*, Krājums, I-6199. lpp., 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

95 Šo ekskluzīvo pilnvaru efektivitāte varētu tikt apdraudēta, ja tās īstenošana būtu atkarīga no katras dalībvalsts iepriekšēja un vienpusēja novērtējuma par to, vai pastāv konkurences attiecības starp nodevas parādniekiem un no šīs nodevas finansētā atbalsta saņēmējiem.

96 Tā tas vēl jo vairāk ir gadījumā, kas saistīts ar situāciju, kura attiecas uz pamata prāvā aplūkojamo atbalsta shēmu un nodevu, jo šī shēma attiecas uz atbalstu, kura saņēmēji darbojas tirgū, ko nevar uzskatīt par acīmredzami atšķirīgu no tā, kuram pieder šīs nodevas maksātāji.

97 Lai sniegtu atbildi uz jautājumu, vai starp minētajiem atbalsta saņēmējiem un nodevas maksātājiem pastāv konkurences attiecības, daudzos gadījumos, kā uz to norāda šajā prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā paustie atšķirīgie viedokļi, var izmantot gan rakstveida apsvērumos, gan mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanas laikā paustos viedokļus. Lai varētu sniegt šādu atbildi, padziļināti ir jāaplūko attiecīgo tirgu pazīmes, veicot atbalsta pasākuma pārbaudi pēc būtības, ko var veikt tikai Komisija Kopienu tiesas uzraudzībā.

98 Jānoskaidro, vai reklāmas aģentūru nodeva katrā ziņā Komisijai bija jāņem vērā, pārbaudot attiecīgo atbalsta shēmu, tāpēc, ka, ņemot vērā šī sprieduma 89. punktā minēto judikatūru, tā būtu jāuzskata par daļu no radio atbalsta shēmas, kuru paredzēts finansēt no šīs nodevas ieņēmumiem.

99 Lai nodevu varētu uzskatīt par atbalsta pasākuma būtisku daļu, atbilstoši attiecīgam valsts tiesiskajam regulējumam jāpastāv ciešai saiknei starp attiecīgo nodevu un atbalstu tādā ziņā, ka nodevas ieņēmumi noteikti tiek izlietoti atbalsta finansēšanai un

tieši ietekmē atbalsta lielumu un līdz ar to šī atbalsta saderīguma ar kopējo tirgu vērtējumu (skat. it īpaši 2006. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-393/04 un C-41/05 *Air Liquide Industries Belgium*, Krājums, I-5293. lpp., 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

100 Šajā gadījumā no Dekrēta Nr. 97-1263 3. un 6. panta izriet, ka neto ieņēmumi, kas gūti no reklāmas aģentūru nodevas, tiek pārskaitīti RAF, no kura RAF komisija izmaksā radio atbalstu. Minēto nodevu iekasē īpaši un tikai un vienīgi attiecīgo atbalsta pasākumu finansēšanai (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *van Calster* u.c., 55. punkts).

101 Šī ciešā saikne, kas pastāv starp reklāmas aģentūru nodevu un atbalstu, ko no tā finansē, turklāt skaidri izriet gan no Dekrēta Nr. 97-1263 nosaukuma "par nodevai pielīdzināma maksājuma noteikšanu par labu radio atbalsta fondam", gan no tās divu daļu nosaukuma un līdz ar to no tā struktūras, proti, attiecīgi "[RAF] resursi" un "Atbalsta piešķiršana".

102 Reklāmas aģentūru nodeva turklāt būtiski atšķiras no nodokļiem, no kuriem tika finansēti attiecīgie atbalsta pasākumi dažās lietās, kurās ir taisīti Tiesas spriedumi, uz kuriem atsaucas Komisija un kuros Tiesa ir atzinusi, ka saskaņā ar atbilstošo valsts tiesisko regulējumu nepastāvēja cieša saikne starp nodevu un attiecīgo atbalstu (2005. gada 13. janvāra spriedums lietā C-175/02 *Pape*, Krājums, I-127. lpp., kā arī iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Distribution Casino France* u.c.).

103 Minētajās lietās šis secinājums bija pamatots ar to, ka saskaņā ar atbilstošo valsts tiesisko regulējumu attiecīgās nodevas ieņēmumi tieši neietekmē atbalsta apmēru.

104 Šajā gadījumā neto ieņēmumi, kas gūti no reklāmas aģentūru nodevas, pilnībā tiek izmantoti tikai radio atbalsta finansēšanai un līdz ar to tieši ietekmē tā apmēru. Kaut arī šos atbalstu patiešām piešķir RAF komisija, ir skaidrs, ka tai nav tiesību pieejamos līdzekļus piešķirt citiem mērķiem, kā tikai šī atbalsta izmaksāšanai.

105 Tādējādi Dekrēta Nr. 97-1263 7. pantā ir noteikts, ka atbalstu pieejamo līdzekļu ietvaros piešķir RAF komisija. Turklāt nav apstrīdēts, ka RA fonda līdzekļi, kas nav gūti no reklāmas aģentūru nodevas ieņēmumiem, ir nelieli.

106 Kaut arī subsīdijai darbības uzsākšanai un atbalstam aprīkojumam patiešām ir noteikts maksimālais apmērs, un tie tiek aprēķināti atkarībā no atbilstošiem pārbaudes kritērijiem, to apmērs, ja tas nepārsniedz maksimālo apmēru, ir jānosaka, ievērojot iepriekš aplēsto reklāmas aģentūru nodevas ieņēmumu robežu.

107 Tas turklāt ir vēl vairāk acīmredzams arī attiecībā uz ikgadējo subsīdiju darbībai, kas ir acīmredzami visnozīmīgākais radio atbalsta veids, jo tas vien, piemēram, veido vairāk nekā 96 % no kopējā atbalsta, kas izmaksāts 2003. gadā, kā *Régie Networks* to norādīja tiesas sēdē, nevienam šajā sakarā neiebilstot.

108 Saskaņā ar Dekrēta Nr. 97-1263 17. pantu šī atbalsta summa tiek noteikta atbilstoši RAF komisija izstrādātai tarifu tabulai, ņemot vērā attiecīgās radiostacijas normālā darbības režīmā gūtos ieņēmumus pirms reklāmas pārdošanas izmaksu atskaitījuma.

109 Mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanas laikā *Régie Networks*, nevienam šajā sakarā neiebilstot, norādīja, ka minētā tarifu tabula tiek izstrādāta atkarībā no iepriekšējā gadā konstatētajiem RAF līdzekļiem, paredzamās reklāmas aģentūru nodevas ieņēmumu summas, kas ierakstīta sākotnējā finanšu likumā, un prognozēm par reklāmas tirgus attīstību.

110 Visbeidzot, kaut arī iespējamais ikgadējās subsīdijas atbalstam palielinājums, kā tas paredzēts Dekrēta Nr. 97-1263 17. panta otrajā daļā, nepārsniedz 60 %, tā noteikšana ik gadu, ievērojot šo maksimālo apmēru, arī būs atkarīga no pieejamajiem līdzekļiem un līdz ar to galvenokārt no reklāmas aģentūru nodevas ieņēmumiem vai ieņēmumu prognozēm.

111 Šajos apstākļos šīs nodevas ieņēmumi ietekmē izmaksātā radio atbalsta summas lielumu. Šī atbalsta piešķiršana, kā arī ļoti lielā mērā tā apmērs ir atkarīgs no minētās nodevas ieņēmumiem.

112 No tā ir jāsecina, ka reklāmas aģentūru nodeva ir daļa no radio atbalsta shēmas, ko finansē no šīs nodevas ieņēmumiem.

113 Tādējādi Komisijai minētā nodeva noteikti būtu jāņem vērā, pārbaudot attiecīgo atbalsta shēmu, šajā gadījumā pēc šīs shēmas paziņošanas EK līguma 93. panta 3. punktā paredzētās atbalsta pārbaudes iepriekšējas izskatīšanas stadijā.

114 Ir skaidrs, ka, kaut arī minētais finansēšanas veids tomēr tika paziņots Komisija, jo tas veidoja dekrēta projekta pirmo virsrakstu, kas pēc tam kļuva par Dekrētu Nr. 97-1263, Komisija to nav pārbaudījusi procedūrā, kuras beigās tika pieņemts apstrīdētais lēmums. Tiesā Komisija apgalvoja, ka šāda pārbaude nebija jāveic, jo reklāmas aģentūru nodeva nebija daļa no radio atbalsta shēmas.

115 Turklāt ir jānorāda, ka ar 2003. gada 8. maija vēstuli Komisija iebilda pret grozītās radio atbalsta shēmas finansēšanas veidu, kas būtībā ir identisks pamata prāvā aplūkotajam reklāmas aģentūru nodevai, uzskatot, ka tā bija pretēja vispārējam principam, ko

regulāri atkārtoti apstiprinājusi Komisija un ko Tiesa apstiprinājusi savā 1970. gada 25. jūnija spriedumā lietā 47/69 Francija/Komisija (*Recueil*, 487. lpp.), saskaņā ar kuru importētās preces vai pakalpojumi ir jāatbrīvo no jebkādiem nodevai pielīdzināmiem maksājumiem, no kuriem ir paredzēts finansēt atbalsta shēmu, kura ir piemērojama tikai valstī reģistrētiem uzņēmumiem. Tikai pēc grozījumiem attiecīgajā atbalsta projektā, kuru rezultātā nodeva, ar ko tas bija saistīts, vairs attiecas tikai uz reklāmraidījumiem, kas pārraidīti no Francijas, Komisija ar 2003. gada 28. jūlija vēstuli nolēma necelt iebildumus par šo atbalsta shēmu.

116 Tā kā, lai novērtētu attiecīgās atbalsta shēmas saderīgumu ar Līguma normām valsts atbalsta jomā, Komisija nav ņēmusi vērā šī atbalsta finansēšanas veidu, kaut arī tas bija šīs shēmas daļa, minētās shēmas saderīguma ar kopējo tirgu vērtējumā noteikti ir pieļauta kļūda.

117 No tā izriet, ka šī iemesla dēļ apstrīdētais lēmums ir jāatzīst par spēkā neesošu.

118 Gadījumā, ja apstrīdētais lēmums tiktu atzīts par spēkā neesošu, Francijas valdība lūdz, lai Tiesa ierobežotu sava sprieduma iedarbību laikā, izslēdzot no šī ierobežojuma tikai tos uzņēmumus, kas pirms taisāmā sprieduma ir cēluši prasību tiesā vai iesnieguši līdzvērtīgu sūdzību attiecībā uz reklāmas aģentūru nodevas iekasēšanu.

119 Šajā pašā gadījumā Komisija lūdz Tiesu saglabāt par spēkā neesošu atzītā lēmuma sekas, lai nebūtu jāapšauba ne nodevas iekasēšana, ne atbalsta piešķiršana.

120 Šī lūguma pamatojumam tiek atgādināts, ka šī atbalsta shēma tika paziņota un Komisija to bija atļāvusi tāpat kā iepriekšējās shēmas un tā tika piemērota ilgu laika posmu. Francijas valdība īpaši uzskata, ka pienākums atgūt attiecīgās summas no RAF un vietējām radio stacijām attiecībā uz laika posmu no 1998. līdz 2002. gadam, varētu apdraudēt to finanses un pat pastāvēšanu un varētu būt drauds plašsaziņas līdzekļu daudzveidībai.

121 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka tad, ja primāri tiesiskās drošības apsvērumi to attaisno, Tiesai saskaņā ar EKL 231. panta otro daļu, kas pēc analoģijas ir piemērojama arī prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā, novērtējot Eiropas Kopienu iestāžu pieņemtu tiesību aktu spēkā esamību, atbilstoši EKL 234. pantam ir rīcības brīvība, lai katrā atsevišķā gadījumā norādītu tās attiecīgā tiesību akta sekas, kas ir jāuzskata par galīgām (šajā sakarā skat. it īpaši 2001. gada 8. novembra spriedumu lietā C-228/99 *Silos*, *Recueil*, I-8401. lpp., 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

122 Saskaņā ar šo judikatūru Tiesa izmanto iespēju ierobežot laikā Kopienu tiesiskā regulējuma spēkā neesamības konstatējuma sekas, ja primāri tiesiskās drošības apsvērumi, kas ir saistīti ar visām — gan ar publiskām, gan privātām — interesēm, par kurām ir runa attiecīgajās lietās, liedz apšaubīt naudas summu iekasēšanu vai

samaksu, kas tiek veikta, pamatojoties uz šo tiesisko regulējumu attiecībā uz laika posmu pirms sprieduma taisīšanas dienas (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Silos*, 36. punkts).

123 Šajā gadījumā ir jāsecina, pirmkārt, ka attiecīgā atbalsta shēma bija piemērojama piecu gadu laika posmā un ka atbilstoši šai shēmai atbalsts tika izmaksāts ļoti lielā skaitā gadījumu, un tas attiecas uz lielu uzņēmumu kopumu. Otrkārt, primāri tiesiskās drošības apsvērumi, uz kuriem ir atsaukusies gan Francijas valdība, gan Komisija, un it īpaši apstākļi, ka minētā shēma tika paziņota Komisijai un ka lēmums, ar kuru tā tika atļauta, netika apstrīdēts Kopienu tiesās, var pamatot apstrīdētā lēmuma spēkā neesamības atzīšanas seku ierobežošanu laikā.

124 Jāatgādina, ka tad, ja procedūrā, kas uzsākta atbilstoši EKL 234. pantam, Tiesa konstatē Kopienu iestādes pieņemta tiesību akta spēkā neesamību, tās lēmuma juridiskās sekas ir tādas, ka Kopienu kompetentajām iestādēm ir pienākums veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu konstatēto prettiesiskumu, un šis pienākums ir noteikts EKL 233. pantā gadījumā, kad ar spriedumu tiek atcelts tiesību akts, kas līdzīgā gadījumā ir piemērojams pēc analoģijas (skat. it īpaši 2008. gada 9. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-120/06 P un C-121/06 P *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, Krājums, I-6513. lpp., 123. punkts un tajā minētā judikatūra).

125 Visbeidzot, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 94. punktā, Komisijai saskaņā ar Līgumu ir ekskluzīvas pilnvaras, lai novērtētu valsts atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu Kopienu tiesas uzraudzībā.

126 Tādējādi apstrīdētā lēmuma spēkā neesamības konstatējuma sekas ir jāaptur līdz brīdim, kad Komisija pieņems jaunu lēmumu, lai tā varētu novērst prettiesiskumu, kas konstatēts ar šo spriedumu. Minētās sekas tiek apturētas uz tādu laika posmu, kas nevar pārsniegt divus mēnešos, sākot no šī sprieduma pasludināšanas datuma, gadījumā, ja Komisija izlemtu šo jauno lēmumu pieņemt atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam, un saprātīgu papildu laika posmu, ja Komisija nolemtu uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

127 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Francijas valdības lūgums izslēgt no šāda šī sprieduma seku ierobežojuma laikā tikai tos uzņēmumus, kas pirms šī sprieduma pasludināšanas dienas ir cēluši prasību tiesā vai iesnieguši līdzvērtīgu sūdzību attiecībā uz reklāmas aģentūru nodevas iekasēšanu atbilstoši Dekrētam Nr. 97-1263, tomēr ir jāapmierina.

128 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild tā, ka apstrīdētais lēmums nav spēkā. Tomēr šī lēmuma spēkā neesamības konstatējuma sekas ir jāaptur līdz brīdim, kad Komisija pieņems jaunu lēmumu atbilstoši EKL 88. pantam. Minētās sekas tiek apturētas uz tādu laika posmu, kas nevar pārsniegt divus mēnešos, sākot no šī sprieduma pasludināšanas datuma, gadījumā, ja Komisija izlemtu šo jauno lēmumu pieņemt atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam, un saprātīgu papildu laika posmu, ja

Komisija nolemtu uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru. No šāda šī sprieduma seku ierobežojuma laikā ir izslēgti tikai tie uzņēmumi, kas pirms taisāmā sprieduma ir cēluši prasību tiesā vai iesnieguši līdzvērtīgu sūdzību attiecībā uz reklāmas aģentūru nodevas iekasēšanu, kas ieviests ar Dekrēta Nr. 97-1263 1. pantu.

Par tiesāšanās izdevumiem

129 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nosprież:

Eiropas Kopienu Komisijas 1997. gada 10. novembra lēmums necelt iebildumus pret grozījumiem atbalsta shēmā vietējām radio stacijām (valsts atbalsts Nr. N 679/97 — Francija) nav spēkā.

Minētā Eiropas Kopienu Komisijas 1997. gada 10. novembra lēmuma spēkā neesamības konstatējuma sekas ir jāaptur līdz brīdim, kad Komisija pieņems jaunu lēmumu atbilstoši EKL 88. pantam. Minētās sekas tiek saglabātas tādu laika posmu, kas nevar pārsniegt divus mēnešos, sākot no šī sprieduma pasludināšanas datuma, gadījumā, ja Komisija izlemtu šo jauno lēmumu pieņemt atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam, un saprātīgu papildu laika posmu, ja Komisija nolemtu uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru. No šāda šī sprieduma seku ierobežojuma laikā ir izslēgti tikai tie uzņēmumi, kas pirms taisāmā sprieduma ir cēluši prasību tiesā vai iesnieguši līdzvērtīgu sūdzību par to, ka tiek iekasēts nodevai pielīdzināms maksājums par reklāmu radio un televīzijā, kas ieviests ar 1997. gada 29. decembra Dekrēta Nr. 97-1263 par nodevai pielīdzināma maksājuma noteikšanu par labu radio atbalsta fondam 1. pantu.

[Paraksti]